

BARNETS SPRÅKHISTORIE

- Et spørreskjema til bruk i foreldresamtale for å kartlegge barnets bruk av morsmål

Prosjektgruppa for SPRÅK 4
Sandvika, Mai 2008

Bakgrunn for spørreskjemaet "Barnets språkhistorie"

Det å kunne mer enn ett språk er en styrke. Det gjør at man kan snakke med foreldre, familie og venner fra samme språkområde på morsmålet, samtidig som man kan snakke med venner og andre på majoritetsspråket. Barn med et godt morsmål vil med stor sannsynlighet utvikle god norskspråklig kompetanse. Noen barn har imidlertid problemer med å lære seg språk - de kan ha en spesifikk språkvanske. Barnet vil da ha problemer med å tilegne seg både morsmål og norsk.

For å avdekke om barnet trenger mer erfaring med norsk språk eller om det har en mer spesifikk språkvanske er det avgjørende å kartlegge barnets språkferdigheter både på norsk og på morsmålet. Foreldrene er her vår viktigste ressurs- de sitter inne med verdifull informasjon om barnet. Derfor håper vi at dette skjemaet kan være til hjelp når barnets morsmål skal kartlegges.

Skjemaet "barnets språkhistorie" er utviklet for å få informasjon om minoritetsspråklige barns språkhistorie. Skjema er basert på spørreskjema "SPRÅK 4 og barnets morsmål" som er utarbeidet av May-Britt Monsrud på Bredtvedt kompetansesenter i samarbeid med Erna Horn. Skjemaet er opprinnelig laget til bruk på helsestasjon i forbindelse med SPRÅK 4 kartleggingen. Barnehagene Valler, Gommerud og Fornebu i Bærum deltok i et prøveprosjekt i 07/08. Barnehagene hadde positive erfaringer med å bruke skjema.

Spørreskjemaet er anvendelig i forhold til barn i alle aldre og trenger ikke knyttes spesielt til 4-åringer. Skjemaet kan med fordel brukes som et utgangspunkt for strukturert samtale der pedagog fyller ut skjemaet underveis i samtalen. Foreldrene må informeres om hensikten av kartleggingen: å legge forholdene best mulig til rette for barnet i barnehagen.

Informasjonsskriv om betydningen av bruk av morsmål er oversatt til flere språk av Kristiansand kommune. Se:

<http://www.kristiansand.kommune.no/ncms.aspx?id=5DB9BCB8-121B-48B2-B34A-0344062B71A5>

Prosjektgruppa for SPRÅK 4, mai 2008
ved prosjektleder May Britt Farnen Holt

Barnets språkhistorie

Dato for utfylling: _____

1. Bakgrunnsinformasjon

Barnets navn: _____

Fødselsdato: _____

Hvor er barnet født?

I Norge

Annet land, spesifiser _____

→ Hvor gammelt var barnet da det kom til Norge? _____

2. Deltakelse i organiserte tilbud

	I Norge	I annet land enn Norge	År/Måneder
Barnehage			
Full tid			
Halv tid			
En dag i uken			
Barnepark			
Åpen barnehage			
Dagmamma			
Praktikant			
Andre tilbud			

3. Hvem bor barnet sammen med

Hvem bor barnet sammen med? (Sett ett eller flere kryss)

Foreldre

Besteforeldre

Søsken

Andre, spesifiser: _____

Søsken (navn, kjønn og alder): _____

4. Språk i familien

Har familien et felles språk?

Ja

Nei

→

- Hvilket språk snakker barnet best?
- Hvilket språk snakker mor til barnet?
- Hvilke språk bruker barnet når det snakker til mor?
- Hvilket språk snakker far til barnet?
- Hvilke språk bruker barnet når det snakker til far?
- Hvilket språk snakker søsken til barnet?
- Hvilke språk bruker barnet når det snakker til søsknene?
- Hvilket språk snakker besteforeldrene til barnet?
- Hvilke språk bruker barnet når det snakker til besteforeldrene?

5. Barnets bruk av andre språk enn norsk

(Sett kryss på det svaret som passer best)

	Lite	Nokså lite	Nokså mye	Mye
Hjemme snakker barnet				
Sammen med familie og venner snakker barnet				
Sammen med de som barnet ikke kjenner så godt snakker det				
Barnet hører etter når andre snakker				
Barnet har god uttale (kan lage alle lyder)				
Barnet setter sammen ord riktig				
Barnet snakker morsmål med andre barn i fritida				
Barnet forstår hva andre barn sier				
Andre voksne forstår hva barnet sier				

Hva gjør barnet når det ikke forstår hva andre sier på morsmål? (Sett ett eller flere kryss)

- Spør om hjelp/forklaring
- Uttrykker med kroppsspråk at det ikke forstår
- Trekker seg tilbake
- Blir irritert
- Later som om det forstår
- Annet, spesifiser _____

6. Språklige aktiviteter i hjemmet

Sett kryss:

	Daglig	Ukentlig	Månedlig
Vi forteller historier og eventyr på morsmål			
Vi leser for barnet på morsmål			